No. 43. DINGSDAG 10 APRIL. 1860

ZEVEN EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentien is van een tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel meer *f* »-15, behalve *f* »-35 zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

10 April.

Uit Rome wordt van 31 Maart aan den *Siècle* het volgeude geschreven :

"De befaamde excommunicatie-bul, met zooveel ongeduld verwacht, is eindelijk uitgevaardigd. Zij is gedagteekend van 26 Maart en Donderdag-morgen aan de deuren der kerken van St. Pieter en van St. Jan van Lateraan, aan de apostolische kanselarij en aan het paleis der algemeene Curie (Monte citorio) aangeplakt. Dadelijk verdrong zich eene digte volksmassa voor die aanplakbiljetten; ik naderde, als zooveel anderen, doch bemerkte al spoedig, dat het niet goed was, zich onder het getal der lezers te bevinden, Wie een glimlach niet kon bedwingen, wordt op staande voet in hechtenis genomen en naar een der kerkerholen van het Heilig Officie gebragt, nog veel meer te duchten dan de gewone gevangenissen."

De tekst van de excommunikatie, gelijk die den 26 Maart te Rome is afgekondigd, is vrij uitvoerig. *Pius* IX begint met de herinnering, dat de Paus, toen het Romeinsche keizerrijk te gronde ging, een civiel vorstendom verkreeg, opdat, te midden van zoo groote verscheidenheid van vorsten, de Paus die politieke vrijheid zou genieten, welke zoozeer noodig is, om zijn geestelijke magt, gezag en regtsgebied over de geheele wereld zonder eenige hindernis uit te oefenen. Verder bespreekt *Pius* de geschiedenis der laatste dagen, in welke de vijandige haters van de kerk en den Apostolischen Stoel "verfoeijelijk wordende in hunne plannen en niets dan leugentaal in hunne veinzerij sprekende," den Stoel, bij 't onder de voeten trappen van goddelijke en menschelijke regten van de burgerlijke magt, welke hij bezit, boosaardig trachten te berooven. De bul luidt hierop verder aldus (naar de vertaling die de *Tijd* er van geeft):

"Terwijl dit plaats had, hebben wij niet verzuimd, gedachtig aan den zeer zwaren pligt die op Ons rust, in onze beide aanspraken, van den 20 en den 26 Sept. van het vorig jaar, over de schending van het tijdelijk grondgebied dezes H. Stoels Ons luide te beklagen, en tevens de schenders ernstig te herinneren aan de censuren en straffen, door de kerkelijke verordeningen vastgesteld, die zij alzoo op eenige treurige wijze hadden ingeloopen. Het was voorts te denken, dat de bewerkers der gedane schending door onze herhaalde vermaningen en klagten hun boos voonemen zouden laten varen, te meer, omdat de kerkvoogden van geheel het katholieke wereldrond, alsmede de aan hunnen zorg toevertrouwde geloovigen van allerlei rang, waardigheid en stand, hunne smeekingen met de Onze vereenigden, met eenparigen ijver de zaak van dezen Apostolischen Stoel en van de gansche Kerk, die ook tevens de zaak der regtvaardigheid is, verdedigd hebben. Zij begrepen trouwens hoezeer het tijdelijk grondgebied, waarom het te doen is, van belang is, ter vrije uitoefening van het Opperpriesterlijk gezag. Doch (wij zeggen het huiverend!) het Nederalpensche gouvernement heeft niet alleen Onze waarschuwingen, klagten en kerkelijke straffen versmaad, maar het bleef daarenboven in zijne boosheid doorgaan. Het heeft niet geaarzeld om, na zich door geld, bedreigingen, vrees-aanjaging en andere sluwe kunstmiddelen, tegen alle regt, de volksstemming te hebben verworven, in Onze reeds voormelde gewesten den voet te zetten, ze in te nemen en onder zijne magt en heerschappij te brengen. Woorden ontbreken, om zulke snoodheid, die meerdere en de grootste euveldaden in zich bevat, te verfoeijen. Er wordt immers een groote heiligschennis gepleegd, waarin tegelijkertijd èn de regten eens derden tegen de natuurlijke en goddelijke wet verkracht worden, èn alle denkbeeld van regtvaardigheid omvergeworpen wordt èn de grondslagen van ieders vorstelijk gebied en van de gansche menschelijke maatschappij, volkomen vernietigd worden.

"Dewijl wij het dus van den eenen kant met de grootste droefheid onzes harten inzien, dat alle nieuwe voorslagen nutteloos zullen wezen tegenover hen die, *gelijk doove adders hunne ooren stoppen,* en tot heden toe niet het minst zich om onze waarschuwingen en klagten bekreund hebben; terwijl wij het van den anderen kant diep gevoelen, wat het belang van de Kerk, van dezen Apostolischen Stoel en van de geheele Katholieke wereld in zulk een ongeregten toestand van zaken van ons dringend vordert — welk belang door het toedoen van goddelooze lieden met geweld aangerand is, zoo hebben wij te zorgen, dat wij door langer te wachten den schijn niet aannemen van aan onzen eersten en zwaarsten pligt te kort te blijven. Want voorwaar, 't is zoo ver gekomen, dat wij op het voetspoor onzer doorluchtige voorgangers het opperst gezag moeten bezigen, krachtens hetwelk wij van Gods wege kunnen ontbinden en binden; opdat tegenover pligtigen gestrengheid gepleegd worden en deze gestengheid een heilzaam voorbeeld zij voor de anderen.

"Wij verklaren derhalve op nieuw, na eerst het licht van den H. Geest in bijzondere en openbare gebeden te hebben ingeroepen, na den raad der uitnemende Congregatie onder EE. BB. de kardinalen der H. Roomsche kerk gehoord te hebben, op gezag van den Almagtigen God van de H. H. Apostelen Petrus en Paulus en van Ons, dat diegenen, die gemelde provinciën van ons pauselijk gebied, in eene snoode omwenteling geworpen en hare wederregtelijke inbezitneming, bezetting, toeëigening en dergelijke waarover wij ons in de reeds vermelde aanspraken van 20 Junij en 16 Sept. van het vorig jaar beklaagd hebben of een of ander dezer feiten hebben teweeg gebragt als mede hunne bevelgevers begunstigers, helpers, raadgevers aanhangers en al de anderen, die onder welke voorwendsels en op welke manier ook, de voornoemde gebeurtenissen hebben tot stand geroepen, dat zij allen, den grooten banvloek hebben ingeloopen, als ook de andere censuren en kerkelijke straffen die HH Kanons door de Apostolische wetsbepalingen, en door de dekreten der algemeene kerkvergaderingen, bijzonder door die van Twente zijn vastgesteld (zitting XXII, Hoofdst. XI de Reform); en wij excommuniceren en anathematiseren hen zoo noodig andermaal. Ook verklaren wij, dat zij tevens alle soort van voorregten, gunsten en vergunningen, die hun, hetzij door ons, hetzij door onze voorgangers, op wat manier dan ook geschonken zijn, ook daardoor, verloren hebben; verder, dat zij door niemand tenzij door ons, of door den tijdelijk regerenden Paus van Rome, (uitgenomen in het sterfuur en dan nog onder voorbehoud, dat zij weer in diezelfde straffen vervallen, zoodra zij op nieuw gezond worden) ontslagen en vrijgesproken kunnen worden

"Wij verklaren hen daarenboven onbekwaam en ongeschikt, om de genade der absolutie te ontvangen, tot zoo lang zij alles, wat zij, op deze wijze ook, hebben ondernomen, opentlijk terug trekken, herroepen, verijdelen en vernietigen en alles weer in den voormaligen toestand gansch en geheel en daadwerkelijk herstellen of op eene andere wijze aan de Kerk, aan ons en aan dezen H. Stoel verschuldigde en toekomende voldoening voor het bovengenoemde schenken. Hierom bepalen wij insgelijks en verklaren wij, krachtens dezen zelfden brief, dat zij allen, behoorden zij ook op eene gansch bijzondere wijze vermeld te worden, alsmede hunne opvolgers, in hunne betrekkingen geenszins vrij en of ontslagen zijn van zich terug te trekken, te herroepen, te verijdelen en te vernietigen al wat zij ondernomen hebben en boven reeds vermeld is en zij door zich zelven moeten doen; of wel indien zij op eene andere manier aan de kerk, aan ons en den gemelden H. Stoel verschuldigde en toekomende voldoening wezenlijk en daadwerkelijk voor het bovengenoemde willen schenken, zoo als zij verpligt zijn : zoo verklaren wij eveneens krachtens dezen brief, dat zij ook daarvan geenszins vrij en ontslagen zijn, noch door beroep te doen op dezen tegenwoordigen brief, noch door eenig voorwendsel hoegenaamd, maar integendeel, dat zij altoos hiertoe verpligt zullen zijn en shans zijn.

"Evenwel terwijl wij dezen onzen ambtspligt al treurende vervullen (immers eene droevige noodzakelijkheid noopt er ons toe), vergeten wij geenzins dat wij hier op aarde de plaats bekleeden van hem, die *niet den dood des zondaars wil, maar dat hij bekeere en leve* en die in de wereld *is gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren was.* Hierom roepen wij onophoudelijk in — en spreken wij in de ootmoedigheid onzes harten met de meest vurige gebeden om zijne barmhartigheid, opdat hij door het licht zijner goddelijke genade al die gaven, tegen wie wij de gestrengheid der kerkelijke straffen hebben moeten gebruiken, welwillend verlichten en hen door zijn almogende kracht van den weg des verderfs terugbrengen naar het pad der zaligheid.

Wij bepalen, dat de tegenwoordigen brief, met wat er in instaat, al is het ook dat voornoemde personen en al wie in de voorafgaande bepalingen betrokken zijn of voorwenden er op eene of andere wijze in betrokken te wezen, van welken staat, graad, rang, van welke betrekking en waardigheid zij ook zijn, of om welke reden zij dan ook eene bijzondere en persoonlijke melding verdienen: — al mogten deze allen er ook geen genoegen mede nemen, maar integendeel zouden zij zelfs, wanneer men hen oproept, dagvaart en ten gehoore ontvangt, protesteren; mogten ook de redenen, waarom de tegenwoordige brief is afgezonden, niet genoegzaam aangevoerd, bewaarheid en geregtvaardigd zijn of wat reden, schijnreden, voorwendsel en oorzaak moge aangegeven worden; wij verklaren, dat deze brief nooit mag verdacht worden als waren daarin *subreptie* of *obreptie* ingeslopen, of eenige fout van ongeldigheid, of gebrek aan genoegzame meening van onze zijde, of gebrek aan toestemming van de belanghebbenden, of welkdanig gebrek dan ook, waarom men hem zou willen bestrijden, of er inbreuk op maken of herroepen of betwisten, of tot regtsvraag maken, of van denzelven mondelingen uitslag vorderen, of tegen denzelven een of ander geregtelijk, feitelijk of genademiddel beproeven of vorderen. En mogt ook eenige vergunning dienaangaande zijn toegestaan uit vrije beweging, met volle kennis en uit de volheid dezer magt; zoo verklaren wij, dat niemand, noch in, buiten het regt, daarvan gebruik mag maken en zich er niet door kan doen helpen. Integendeel wij bepalen, dat deze brief altoos van kracht, van gezag en werking is, en zal wezen en zijne volle en volledige werking zal hebben, en door hen, wien hij aangaat en zoo lang hij hen aan zal gaan op eene onschendbare en onverzettelijke wijze moet worden aangenomen; en dat hij zoo en niet anders aangaande de voornoemde punten, door alle plaatselijke en gedelegeerde regters, ook door de auditoren der regtsgedingen van het Apostolisch paleis als ook door de kardinalen van de H. Roomsche kerk en de legaten *de latere* en de afgevaardigden van den voornoemden stoel en alle anderen, welke betrekking en magt zij u uitoefenen en zullen uitoefenen, moet werden geoordeeld en beslist, terwijl aan hun allen en aan ieder van hen de magt en het gezag onttrokken wordt om anders te oordeelen of te verklaren; en dat alles wat, door wie hij zij en in welk gezag hij ook staat, wetende of onwetende, in strijd met dit ondernomen wordt, zonder kracht en ijdel is.

"Hiertegen zal niet gelden iets van al het bovenstaande, en voor zooveel noodig is, noch de regel door ons en de Apostolische kanselarij gevolgd *de jure quisito non tollendo,* noch ook alle andere konstitutien, en Apostolische verordeningen, en alle bepalingen ook met eed, Apostolische bekrachtiging, of door welken steun dan ook bevestigd, alsmede gewoonten en gebruiken en onheugelijke vormen, voorregten, vergunningen, en voormelde Apostolische brieven, noch al hetgeen aan welke personen ook, met welke kerkelijke of wereldlijke waardigheid dan ook bekleed, of, in welke betrekking dan ook geplaatst, zouden zij ook eene bepaalde aanduiding vorderen, in welkdanige ontslaande, of andere krachtigere allerkrachtigste, en ongewone *clausulen,* ook nietig verklarende, en andere besluiten, ook gelijk aan die uit eigen beweging, wetenschap en volmagt voortkomen, en in *consistorie* of hoedanige wijze ook vergund, in tegenstelling der voorgaande, hoe ook gegeven, is gedaan, hoe dikwijls ook vernieuwd, hoe menigmaal ook bekrachtigd, bevestigd en hernieuwd.

"Welk alles en elk afzonderlijk, zou ook voor hunne genoegzame intrekking wegen deze en wegens hunnen geheelen vorm, bijzondere, bepaalde, uitdrukkelijke en afzonderlijke vermelding, en van woord tot woord, maar niet door algemeene *clausulen* hetzelfde behelzende, of eenige andere uitdrukking, of bepaalde bewoording moeten in achtgenomen worden; alle deze formulen, als waren zij van woord tot woord, zonder iets te vergeten en in hun geheel te behouden, zamenhang hier uitgedrukt en ingevoegd, in de onderhavige voor genoegzaam uitgedrukt en ingeslascht houdende, alle deze voor het overige in hunne kracht verblijvende, vernietigen wij voor deze reize alleen en willen wij als vernietigd houden, tot uitwerking van het voorafgaande, in weerwil van alles wat hiermede in strijd zou kunnen zijn.

"En terwijl deze tegenwoordige brieven overal en vooral in de plaatsen, waar het meest noodig is, niet veilig verkondigd kunnen worden, zoo als algemeen bekend is, willen wij dat deze, of hunne afschriften aan de deuren van de kerk van St. Jan van Lateranen, en aan de Baseliek van den Vorst der Apostelen, als ook van de Apostolische kanselarij, en van de algemeene Curie op den berg Citatorio en op het plein van het kamp van *Flora de Urbe,* zooals gebruikelijk is, zullen worden aangehecht en gepubliceerd, en op deze wijze gepubliceerd en aangehecht, allen en elk, die dezen betreffen, evenzeer binden, als waren zij aan ieder hunner met name en persoonlijk geteekend.

"Wij willen, dat aan alle overschriften of naschriften van dezen brief, al zijn zij ook gedrukt, wanneer zij onderschreven zijn door een of anderen openbaren notaris en het zegel dragen van eenen persoon, die in kerkelijke waardigheid geplaatst, en in alle landen en onder alle volken der wereld zoo binnen als buiten het regt, hetzelfde vertrouwen schenken, hetwelk men hem schenken zou, als hij-zelf hun vertoond of voorgelegd werd.

"Geven te Rome bij St.-Pieter onder den Visscherring 26 Maart 1860, 14e jaar van ons Pausdom.

"L. † S. PIUS PP. IX."

Aan een brief ontleent men het volgende:

"De Paus bediende onlangs de mis in persoon en deelde het sacrament uit aan de seminaristen, die grootendeels uit de Vereenigde Staten zijn. Na afloop der mis, deed hij hun eene toespraak, waarin hij niet nalaten kon, zich met hartstogt in de behandeling van staatkundige aangelegenheden te begeven

"Wij hebben," sprak hij, "de Legatien verloren, en nu tracht men ook ons erfgoed aan het schudden te brengen (*crottare*), maar wij zullen onze wraak hebben (*abbiamo la nostra vendetta*)"

Doch zoo gaauw was het woord *vendetta* niet over zijne

lippen gekomen, of hij hield zich stil, zich herinnerende, dat zulk een woord naauwelijks den Stedehouder van Chris us betaamde.

„Si," hernam hij, „la nostra vendetta, ma cella preghiera. (Ja, onze wraak, maar door *gebeden!*)"

De Christen had den ouden soldaat overwonnen!

De Hertog van Modena heeft bij de Europesche Mogendheden geprotesteerd tegen de inlijving van zijn grond gebied in het Koningrijk Sardinie.

Van Europa's zamenspanning tegen Frankrijk in 1815 gewagende, noemt hij ze „eene gelukkige coalitie, eene op de revolutie behaalde zege," welke uitdrukking door ministeriële dagbladen van Parijs zeer euvel wordt opgenomen.

Aan het slot van zijn protest verklaart de Hertog, dat hij altijd, wat tegenspoed hij ook ontmoeten mogt, zijn regt op het souvereine gezag over Modena zal staande houden.

Beloften van vrijzinnige hervormingen of van eene constitutie, waarvan het gerucht gewaagde, vindt men in dit stuk niet.

De Londensche *Morning Herald*, het orgaan der tory partij in Engeland, zegt, dat Denemarken, vreezende, dat Holstein en Lauenburg door den Duitschen Bond met troepen zouden worden bezet, in bondgenootschappelijke betrekking met Frankrijk wenscht te treden, en dat een daartoe gedaan aanzoek gunstig is opgenomen; dat er alzoo onderhandelingen aangeknoopt zijn, om een of- en defensief verbond tusschen Frankrijk en Denemarken te sluiten, en dat deze onderhandelingen weldra tot het gewenschte doel zullen leiden.

Verder zegt de *Herald*, dat Denemarken te Stockholm moeite doet, om ook met Zweden een verdrag van dien aard te aan te gaan, en dat Keizer *Napoleon* uit haat tegen Engeland omgaat met het plan, om alle andere zeemogendheden in een verbond tegen dat land te vereenigen.

Deze berigten worden door de ministeriële dagbladen van Parijs als bespottelijke verzinsels gelogenstraft.

De *Constitutionnel* zegt, dat hij ze enkel mededeelt, als een voorbeeld, om te toonen, hoe ver de verbeelding van sommigen in Engeland of Duitschland kan afdwalen.

Het reeds vroeger kortelijk vermelde besluit, hetwelk de Tweede kamer der Badensche Stenden ter zake van het concordaat heeft genomen, luidt woordelijk als volgt:

„Na zorgvuldig onderzoek is de tweede Kamer tot de overtuiging gekomen. dat de betrekking van het katholijke kerkelijke gezag in den staat niet kan geregeld worden door de overeenkomst welke zonder toestemming der Stenden met den Heiligen Stoel gesloten is, en dat deze regeling in gemeen overleg met de Stenden behoort te geschieden. De kamer kan bij gevolg — ofschoon zij levendig wenscht dat de regten van het kerkelijk gezag naar het beginsel van de vrijheid en zelfstandigheid der katholijke kerk, voor zoo ver dit met het staatsbelang bestaanbaar is, geregeld worden — het zonder voorbehoud van de toestemming der Stenden gesloten verdrag niet erkennen als van verbindende kracht voor de regering en het land, en zij rigt op grond van art. 67 der constitutie, aan Uwe Koninklijke Hoogheid het verzoek, de verordening van 5 December des vorigen jaars, welke de pauselijke bulle en de daarin opgenomen overeenkomst met den Heiligen Stoel van 18 Junij des vorigen jaars bevat, met die overeenkomst buiten werking te stellen."

In eene buitengewone zitting der beide kamers van de Badensche Stendenvergadering, is door den geheimraad Stabel van regeringswege de volgende mededeeling gedaan: „Het heeft Z. K. H. den Groothertog behaagd eene verandering van ministerie te verordenen, en daarbij aan mij het departement van justitie en de tijdelijke leiding der ministerien van het Groothertogelijke Huis en van buitenlandsche zaken, en aan den hoogleeraar dr. *Lamers* het ministerie van binnenlandsche zaken op te dragen. Het staatsministerie is tevens gelast deze benoemingen aan de Stenden kenbaar te maken en bij die mededeeling het volgende te voegen:

„Van het oogenblik af, waarop de overeenkomst met den Pauselijken Stoel tegenstand bij de kamers scheen te ontmoeten, heeft Z. K. H. de Groothertog de krachtige verdediging van het gedrag aan zijne ministers ten pligt gesteld, maar tevens gewenscht het zuiver en onvervalschte gevoelen der Stenden te vernemen. Eerst na de besluiten der beide kamers zou dan in overweging genomen worden, welke stappen, volgens den inhoud dier besluiten en naar de beginselen der grondwet, in het belang des lands zouden moeten geschieden. De tweede kamer heeft in hare jongste zitting haar gevoelen uitgesproken. Ofschoon het gewigt van dit votum geenszins miskennende, wilde toch Z. K. H. de Groothertog het besluit der eerste kamer afwachten, om eerst daarna definitief te beslissen. Dit voornemen des Groothertogs, hetwelk aan de betrokken ministers van buitenlandsche zaken, van justitie van binnenlandsche zaken bekend was, werd door een op den 31sten Maart aan de openbare ambtenaren des lands gerigt schrijven van wege den minister van binnenlandsche zaken derwijze verijdeld, dat eene verdere zamenwerking onmogelijk bleek, weshalve de genoemde ministers uit hunne betrekking ontslagen werden. Het staatsministerie, gelijk het thans is gezamengesteld, is eensgezind besloten de erkenning van het regt der beide kerken op eene vrije en zelfstandige beweging tot grondslag zijner handelingen te nemen. Wij zullen de regten der kroon handhaven en trachten den inhoud der gesloten overeenkomst zoo veel mogelijk met de grondwettige bevoegdheid der Stenden overeen te brengen. Bij het streven naar dit doel rekenen wij op de ondersteuning der kamers; en wij zijn overtuigd dat dezelve gemeenschappelijk met ons het mogelijke zullen doen om den vrede voor onzen dierbaren vorst en vaderland te bewaren."

Uit Triëst wordt van 29 Maart over de verduisteringen enz. bij het Oostenrijksche leger het volgende aan den *Times* geschreven: „het tekort bedraagt de ontzettende som van zeventien millioen gulden, waarvan 300,000 gulden ten laste moeten komen van eenige der aanzienlijkste kapitalisten onzer stad. Een is in hechtenis genomen, twee zijn gevlugt, en anderen moeten zich het doorzoeken hunner boeken, papieren enz. laten welgevallen. Het zeldzaamste in de zaak is echter iets dat niet algemeen bekend is. Naar men verneemt — en let ik op de bron waaruit het mij wordt medegedeeld, dan houd ik het voor waar — heeft, bij de beroemde zamenkomst der twee keizers te Villafranca, toen *Napoleon* en *Frans Jozef* drie kwartieruurs zoo goed als alleen waren, de keizer der Franschen tot den keizer van Oostenrijk gezegd:

„„Uwe Majesteit zou wel doen naar vriendschappelijken en welgemeenden raad te luisteren. Gij zijt door verraders omringd. Uwe Majesteit gelooft, dat de vesting Mantua voor zes maanden geproviandeerd is, ik zeg u dat die vesting voor geen zes dagen leeftogt heeft. Onderzoek of wat ik u zeg waar is en handel daarnaar.""

„De zaak bleek juist te zijn, en een nieuw bewijs was geleverd, hoe ver het Fransche stelsel van spionneren boven het Oostenrijksche staat."

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Over een voorstel, in den Amsterdamschen gemeenteraad gedaan, 't welk inhield, dat in de Amsterdamsche Stads bank van leening, onder anderen, niet zouden worden beleend, sieraden en andere voorwerpen, voor de eeredienst bestemd, goederen, blijkbaar komende uit algemeen erkende instellingen van weldadigheid, „bijbels of kerkboeken, voorzien van het merk van Bijbelgenootschappen, enz enz., staakten de stemmen en derhalve komt het in herstemming.

Tijdens den Krim-oorlog, toen er weinig werk was en het diamantwerkers-vak bijkans stil stond, werd er, soms gereedschap, tot het uitoefenen van genoemd vak noodig, in de Bank gebragt en aangenomen.

Tot nu toe nam de bank panden aan van eene waarde van 15 cents en was de hoogste beleening op een pand f 10,000. Voortaan zal de minste beleening 70 cents zijn, omdat de 200000 pandjes van ongeveer 15 cents, te weinig voordeel opleveren en de beleening daarvan, ten voordeele der behoeftigen zelven, dient te worden beperkt.

Een der leden van den raad wilde, dat de hoogste beleenings-som op f 4000 zou worden gesteld, maar dat werd verworpen, nadat de heer *Corver Hooft* had medegedeeld, dat in de geldkrissis van 1848, handelaars, bekend aan den beurs in den groothandel, door groote beleenings sommen van de bank van leening, voor een val zijn behoed, zonder dat hun krediet daardoor leed, welk laatste het geval niet zou zijn geweest, als die kooplieden zich hadden gewend tot de Nederlandsche bank.

—

Uit het elfde verslag van den toestand der *Christelijke Normaalschool* te Nijmegen, loopende van 1 Maart 1859 tot 1 Maart 1860, deelen wij het volgende mede:

Van 1846 tot in Maart van dit jaar werden aldaar opgeleid 67 jongelingen, terwijl er, in het afgeloopen schooljaar, 17 aanwezig waren.

Van die 67 jongelieden hebben 9 het onderwijs verlaten, zijn 2 als telegrafisten geplaatst, 1 vertrok als onderwijzer naar de Kaapkolonie, 1 begaf zich als zendeling naar China en 1 is thans onderwijzer in 't Duitsch te Batavia.

De ontvangsten der inrigting bedroegen in het afgeloopen jaar f 4298.55 en de uitgaven f 4679.75. Onder de contributiën merken wij op: f 100 van jhr. mr. J. van Loon, f 100 van mevr. Voorbergh, geb. van Loon, f 100 van jonkvr. H. M. Voorbergh.

Op de lijst der cents- en stuivers-vereenigingen noemen wij die te Rotterdam met f 217.13, die te Arnhem met met f 104.80, die te 's Hage met f 88.40, die te Utrecht met f 76.50, die te Baarn met 70.20

Onder de giften zien wij f 100 van Z. M. den Koning f 385 van baron du Bois de Ferrière (aan den heer Groen v. Prinsterer ter hand gesteld), van den heer Groen v. Prinsterer f 300, van jonkh J. A. Singendonck te 's Hage f 100, van baron W. v. Lijnden f 100

De directie der school wordt gevoerd door de heeren W. baron v. Lijnden, N. Beets en J. A. Stoop, en 17 agentschappen behartigen de belangen der inrigting. Die agentschappen bestaan te Amsterdam, 's Hage, Rotterdam, Utrecht, op de Veluwe, te Arnhem, Zwolle, Assen, Groningen, in Friesland, in Zeeland, te Alkmaar en te Nijmegen, en aan het hoofd daarvan staan de heeren mr. J. J Teding v. Berkhout, dr. Capadose, J. Voorhoeve HCz., mr. A. R. Falk, ds. Witteveen, jhr. C. A. H. Mollerus, J Wensinck Weenink, jhr. C. J. v. Holthe, (te Dwingelo) prof. Valeton, ds. Felix. C. C. v. d. Bosch, A. Griffijn, en te Nijmegen de directie.

—

De *A. Ct.* uit een particulieren haar medegedeelden brief uit NewYork, dat de zoo befaamde *Lola Montes*, die door hare lotgevallen en hare excentriciteit zoo veel van zich heeft doen spreken, eene geheel andere vrouw geworden is dan zij tot hiertoe was. Zij, die tot heden allerlei genietingen welke de wereld kan opleveren met zoo veel energie en geestkracht najaagde en zich daarin baadde, zij die alles wist te bereiken, konde zulks onmogelijk zonder dat zij soms begaafd was met uitstekende talenten. Zij heeft onlangs in lezingen, die met vuur en onbetwist talent werden uitgesproken, ieder haar toehoorders — wier getal steeds toenemende was — geboeid, en heeft daarbij echter zedelijkheid, als hoogste pligt, op den voorgrond geplaatst. Nu onlangs heeft zij den Bijbel geopend, daarin met steeds klimmende belangstelling gelezen, en zij voedt de hoop om voortaan bij hare lezingen dat boek der boeken tot grondslag te leggen, en daarbij op haar vroeger zoo zondig leven, als een afschrikkend en waarschuwd voorbeeld te wijzen. Eene buitengewone vrouw, die alles wat zij doet met zooveel geestdrift en volharding aangrijpt, zal in de beschaafde amerikaansche wereld, waarin zij zich beweegt, veel goeds kunnen verrigten, vooral daar haar stem zoo melodieus en hare voordragt zoo wegslepend is.

—

Vrijdag jl. is door den Brigadier *D. Smid* te Winschoten voor den heer Officier van Justitie geleid zekere *P. Eerkes* van Noordbroek, beschuldigd van Maandag den 26 Maart van den goud- en zilversmid *E. Winter* te Scheemda op keur gekocht te hebben een gouden slot, zeggende dat het voor zijne zuster was, en zijn vader het wel zoude betalen; maar in plaats hiermede huiswaarts te gaan, gaat hij naar Winschoten en verkoopt het daar, en maakt voor dit geld een reisje naar Assen Op Vrijdag den 30 Maart daaropvolgende, komt hij wederom bij *Winter* en neemt 5 gouden oorijzerstiften insgelijks op keur mede, en verkoopt ook die te Winschoten. Bij zijne arrestatie was hij nog in bezit van ongeveer f 40.

—

Dezer dagen meldt de *Winschoter Courant*, had te Blijham het volgende zonderlinge voorval plaats: Twee landbouwers aldaar, van hunne akkers komende, ontmoeten op korten afstand van den publieken weg een Reintje, (Vos.) Een hunner, een groote liefhebber van wild te vangen kan zich bijna niet bedwingen en wil Reintje zelf wel vervolgen, maar bij overdenking begrijpt ZEd. dat zulks toch niet zal baten en vervolgen beide alzoo hunnen weg In de aan den publieken weg veel bezocht wordenden herberg van *H. Alving*, eenige verversching nemende, zagen zij van verre een derden landbouwer, vergezeld van een hazewindhond, naar dezelfde herberg cours zetten. Aldaar aangekomen zijnde, deelen de beide eerstgenoemden, die nu weer eenigzins van schrik bekomen zijn, hem mede, wat hun wedervaren was en stellen voor, om Reintje die hun het bloed zoo vreeselijk aan het jagen gebragt had, direct te vervolgen. Wat zegd was werd gedaan en zoo trokken de drie heeren landbouwers, met den hond aan een zakdoek geleid, te velde. De plaats, waar Reintje zich ophield genaderd zijnde, zagen zij onzen seigneur al spoedig het hazepad kiezen, doch na eenige sprongen werd hij door den hond overvallen en diens buit. De drie heeren (alle drie van de langsten) al spoedig op de plaats van arrestatie aangekomen besluiten nu Reintje in het leven te behouden en ontzetten hem. Maar hoe onzen sijgneur nu vervoerd? Doch ja! een hunner weet raad! ZEd. heeft een end touw, terwijl een ander van zijn zakdoek een muilband maakt, opdat Reintje hen niet kan schaden, en nadat een en ander in orde is, namen zij den arrestant bij touw en staart en rukten huiswaarts. terwijl Reintje zich thans als bulhond bij den eigenaar des honds aan de ket bevindt. Opmerkelijk is het, dat Reintje, bij arrestatie, niet minder dan vijf hazestrikken om den hals had, die onze seigneur telkens heeft weten los te scheuren.

—

Door eene centrale spoorweg-commissie in de provincie Groningen is het volgende Adres ingediend:

„*Aan Zijne Majesteit den Koning!*

„Geven met eerbied te kennen, de ondergeteekenden uitmakende de Centrale Spoorwegcommissie in de provincie Groningen, zijnde eene vereeniging uit alle spoorwegcommissien, in die provincie bestaande:

„dat de ingezetenen van dit Gewest sedert jaren reikhalzend uitzien naar het tot stand van spoorwegen, en zij, even als alle Uwe onderdanen, overtuigd zijn. dat het in het wèl begrepen belang des vaderlands is, die lang gewenschte zaak zoo spoedig mogelijk tot een goed einde te brengen,

„dat rekwestranten vertrouwen, dat de tegenwoordige raadslieden Uwer Majesteit, daarvan diep doordrongen zijn, en zij de vervulling van dien volkswensch met alle hunne krachten zullen bevorderen.

„dat men echter in deze streken, door de vorige concessien en de spoorwegplannen de ondervinding heeft opgedaan, dat, bij de regeling der spoorweg-kwestie, de verbinding van Harlingen over Leeuwarden, Groningen en Winschoten met de Hannoversche Westbaan — steeds op den achtergrond wordt geschoven;

„dat dit in strijd is met het belang van de Noordelijke Gewesten van het Vaderland;

„dat rekwestranten niet zullen herhalen al hetgeen tot aanprijzing dier lijn, zoo wel in adressen en geschriften, als in de 2e en 1 Kamer der Staten-Generaal met zooveel grond is aangevoerd;

„dat zij alleen willen doen opmerken, dat die lijn het noorden des rijks aan de eene zijde met eene uitmuntende zeehaven, en aan de andere met het Duitsche spoorwegnet zoude verbinden, en zij daarenboven een der welvarendste gedeelten van ons vaderland zoude doorsnijden;

„dat, naar de bescheiding meening van rekwestranten, die lijn dus vooral in aanmerking dient te worden genomen,

„Redenen waarom rekwestranten zich met den meesten eerbied wenden tot Uwe Majesteit, met eerbiedig verzoek:

„de lijn van Harlingen over Leeuwarden, Groningen en Winschoten naar de Hannoversche Westbaan onder de eerst te leggen spoorwegen te willen doen opnemen."

Groningen den 31 Maart 1860.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs. Men leest in een der dagbladen:

„Eene weduwe, katholiek van geboorte, maar vervolgens een der oudste en ijverigste leden van de belangrijke evangelische gemeente te Mâcon, leefde geheel alleen in een huis, hetwelk nabij een gasthuis stond. Op zekeren dag te digt bij het vuur gekomen zijnde, deelde zich dit aan hare kleederen mede, en in een oogenblik zag zij zich door de vlammen omringd. Hare buren, op haar geschreeuw toegeschoten, redden de arme vrouw met moeite van eenen onmiddelijken dood en bragten haar naar het nabij zijnde gasthuis over. Na eene dag in lijden te hebben doorgebragt, en uiterst verlangend om in dit plegtig en smartelijk oogenblik den troost van dat Evangelie te ontvangen, dat gedurende zooveel jaren al hare vreugde had uitgemaakt, zond zij om haren waarden predikant. Daar deze niet thuis was, begaf Mevrouw D., de echtgenoote des predikants, zich met eenige andere lieden naar de lijderes. O, lieve Mevrouw! stamelde de arme zieke zachtkens, terwijl hare woorden door diepe zuchten werden afgebro-

ken, indien ik ergens anders konde overgebragt worden te midden mijner geloofsgenooten, dan zou ik in vrede kunnen sterven! Zie, voegde zij er bij, ligt dit laken eens op. Mevrouw D deed zulks en zag met onbeschrijfelijken schrik, dat de beide armen van de zieke met riemen zoo vast aan het bed waren gebonden, dat de ongelukkige zich in het geheel niet bewegen konde. Hare voeten waaren op gelijke wijze zaâmgesnoerd. Vol verontwaardiging ging Mevrouw D. in allerijl heen, en haalde vier manspersonen, die zich met eene draagbaar oogenblikkelijk aan de deur van het gesticht bevonden om de zieke af te halen. Men had hierbij echter niet op de „Zusters van Liefdadigheid" (*Socurs de Charité*) gerekend, die hun op de stelligste wijze den toegang tot het gesticht weigerden en de deur sloten. Alle verzoeken, smeekingen zelfs, waren te vergeefs. Noch de predikant, noch eenige christelijke vrienden, konden tot het bed der zieke doordringen, die niet alleen ter prooi was aan de vreeselijkste pijnen, maar bovendien hulpeloos de onophoudelijke kwellingen der priesters en geestelijke zusters moest verdragen, terwijl zij daar gebonden lag, als ware zij door ijlhoofdigheid of watervrees aangetast geweest! Hare standvastigheid bleef haar echter onverwrikt bij, gelijk wij uit de getuigenis van twee personen, die daarbij tegenwoordig zijn geweest, vernomen hebben. Op het oogenblik, waarop de commissaris van policie een onderzoek wilde bewerkstelligen, blies de ongelukkige, van vriend en maag beroofd, den laatsten adem uit. Wij vreesden, zoo zeiden de lieden die haar in de doodkist legden, wij vreesden bij het losmaken der riemen de beenderen harer armen en beenen te zullen breken. Des anderen morgens, bij het aanbreken van den dag, zou iemand, die zich zóó vroeg in de straten van Mâcon had bevonden, eene lijkstoet hebben kunnen zien, die, met een priester aan het hoofd, den weg naar het kerkhof insloeg. Het was het in flarden gescheurde lijk van de arme weduwe, die men als het ware in het geheim naar de laatste rustplaats bragt en waarvan men (zal men er dit nog behoeven bij te voegen?) het gerucht in omloop heeft gebragt, dat zij in den schoot der Roomsche kerk was teruggekeerd. Er is bij den prefekt eene aanklagt ingediend.

Voor afschrift :
(*get*) FRED MONOD, *Predikant.*

„Wij laten," zegt de heer *Coquerel*, „aan den heer *Monod* geheel de verantwoordelijkheid over voor de waarheid van de bijna ongeloofelijke feiten, hierboven beschreven, en onthouden ons, bij gebreke van bijzondere inlichtingen, van alle aanmerkingen. Maar, zoo als men begrijpt, wij hopen, dat de aanklagt tot een streng onderzoek moge leiden."

— Bij een juwelier alhier zijn 2 jl. voor 250,000 frs. diamanten gestolen.

— De bisschop van Laval heeft een scherp mandement uitgevaardigd tegen het „genot der vermaken van deze wereld."

— Het budget voor 1861 is aan het Wetgevend Ligthaam aangeboden. De ontvangsten worden daarbij op 1845 millioen, en de uitgaven op 1844 millioen geraamd.

TELEGRAFISCHE DEPÊCHES VAN HEDEN

Bij het ter perse leggen dezer, waren onze telegrafische berigten nog niet aangekomen.

ASSEN, 10 April.

* **Sellingen**, 6 April. Het water is hier thans tot eene aanmerkelijke hoogte geklommen, gelijk in de laatste jaren niet het geval is geweest. Vooral heeft dit plaats nadat voor eenige dagen de Bourtanger-Dijk, nabij het Sellinger-meer, is doorgestoken, hoedanig doorsteken men noch te Bourtange zelve, noch te Ter Apel heeft durven doen, nademaal op beide laatstgenoemde plaatsen de dijken bewaakt worden door aldaar gedetacheerde militairen Drijft het water spoedig af, gelijk dit sedert een paar dagen bij Oostewind is begonnen, dan zal de hooge vloed hier echter meer voor- dan nadeel aanbrengen, nademaal de overgeloopene weidelanden er zeer vruchtbaar door gemaakt worden.

Druk spreekt men hier thans van een voorval, ll. Zondagavond, pl. m. 8 uur, in 't aangrenzend Onstwedde voorgevallen. Aldaar kwamen twee personen, volgens hunne opgave, uit den omtrek van Aurich afkomstig, bij de vrouw van een zekeren *Renken*, nabij Onstwedde woonachtig. Voorgevende vermoeid te zijn, een weinig wenschende uit te rusten en zich te verkwikken, kreeg genoemde vrouw echter kwaad vermoeden tegen hen, waarop zij zich begaf naar den wethouder *Moorlag*, ten einde dezen met hare onverwachte gasten bekend te maken. *Moorlag*, benevens de gemeenteveldwachter *Cornelius* en de aldaar gestationneerde Rijksveldwachter *Striesenouw* begaven zich dadelijk naar de woning, welke de beide verdachten tot oponthoud hadden gekozen. Nadat de Rijksveldwachter zich bij de achterdeur dier woning had geposteerd, kwamen de wethouder en de Gemeenteveldwachter de voordeur binnen, waarop de beide vreemdelingen zochten achteruit te ontvlugten, doch aldaar den Rijksveldwachter als het ware in de armen vlogen. Een der vlugtenden, zijnde een klein persoon, werd dadelijk door den Rijksveldwachter opgehouden, doch na eene worsteling ontkwam hij voor een oogenblik en werd door *Moorlag* achterhaald, die hem naar genoemde woning terug bragt, waarna hij ten tweeden male ontvlugtte, doch andermaal achterhaald en daarna tegengehouden door den Onstwedder schaapherder, had men eindelijk 't geluk hem te hebben en te houden. De ander verdachte, zijnde een groote en sterk gespierde vent, was intusschen met den Gemeenteveldwachter in groote worsteling geraakt, welke zoo hevig werd, dat de veldwachter een paar wonden aan het hoofd bekwam, terwijl zijne tegenpartij het eene been als het ware half lam geslagen werd. Gelukkig behoefden wethouder en veldwachters het veld niet te ruimen en hadden 't voorregt de beide verdachten te knevelen. Na in 't gemeentehuis voorloopig ondervraagd te zijn of ze ook papieren hadden, 't geen echter ontkennend werd beantwoord, zijn ze onderzocht, bij welk onderzoek men niets bij hen vond dan een weinig leeftogt een paar stuks onderkleêren en een klein knipmes Vervolgens zijn ze op een wagen naar Winschoten getransporteerd, alwaar weldra blijken zal wie ze zijn, van waar ze kwamen en wat ze bedoelden. Hunne pogingen om te ontvlugten en vooral hunne tegenweer schijnt sterk tegen hen te getuigen.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

Ds. *A. G. de Waal*, Predikant bij de Christelijk Afgescheidene gemeente te Assen, heeft het beroep als zoodanig te Oud-Loosdrecht aangenomen.

* **Meppel**, 9 April. Dat de onlangs te Zuidwolde overleden jeugdige hoofdonderwijzer *Selkers*, in de algemeene achting deelde er reeds veel bijzondere vrienden en hoogschatters in zijn kort verblijf aldaar had verworven, blijkt ook nu vooral daaruit, dat men op zijn graf een sierlijk gedenkteeken wil plaatsen.

De vervaardiging daarvan is reeds opgedragen aan den steenhouwer *P. ter Heide* alhier.

* **Donkerbroek**, 4 April. Tot onze blijdschap maakte onze predikant Ds *W. C. Senden*, op Zondag jl. aan de gemeente bekend, voor de beroeping naar Noordwolde, op den 21 Maart jl. ontvangen te hebben bedankt.

Met het oog op den ijver en de belangstelling waarmede Zijn Ed. in onze gemeente werkzaam is, uiten wij gaarne den wensch dat zijn Wel Eerw. nog lang in ons midden moge verblijven.

INGEZONDEN STUKKEN.

Nuis, 3 April.

Mijnheer de Redacteur!

No. 13 van *de Wekker* lezende, zie ik, dat de heer *J. D. Aukes*, hoofdonderwijzer der Kolonie no. 1, aanmerkingen heeft gemaakt op eene zinsnede, voorkomende in een door mij geschreven stuk over *kosteloos lager onderwijs*, geplaatst geweest in no. 10 van *de Wekker*. In dat stuk heb ik naar zijn inzien op verkeerde wijze gesproken over het onderwijs in de Kolonien van de Maatschappij van Weldadigheid. Rondborstig verklaar ik, dat 't *onderwijs*, door of van Wege die Maatschappij aan hare verpleegden verschaft, nooit in 't openbaar door mij is beoordeeld. Dit heb ik willen zeggen: *dat in die Kolonien zoo vele ongelukkigen moeten worden verpleegd, die in de steden en dorpen hunner geboorte niet hebben leeren lezen, schrijven, enz.* Dat 't onderwijs in de scholen dier Maatschappij goed, ja uitmuntend is, geloof ik van heeler harte. Zelf ben ik daarvan meer dan eens ooggetuige geweest en al ware dit niet 't geval, toch zou ik daarvan overtuigd zijn, daar in het dorp mijner inwoning, mijn geachte vriend *B. Faber*, in de kolonie Veenhuizen onder de weezen werd opgevoed en nu sinds vele jaren een uitmuntend hoofdonderwijzer is. Neen, aanmerkingen op eenig onderwijs heb ik niet willen maken, alleen heb ik meermalen mijn gevoelen geuit, dat zeer veel heil is te verwachten van *kosteloos lager onderwijs*, of wil men liever van *kosteloos schoolgaan*. Wordt meer en meer 't onderwijs een gemeen goed, verkrijgbaar niet alleen voor rijken en armen, maar tevens voor hen, die tusschen gegoed en behoeftig in zijn, staan de schoolgebouwen, vooral ten platten lande, open voor alle kinderen zonder onderscheid van leeftijd en stand in de maatschappij en wordt van niemand betaling geëischt, dan moet de toestand van ons zoo gelukkig Vaderland nog gelukkiger worden. Wilde de heer *Aukes* de moeite doen en onderzoeken hoe vele der ongelukkigen, verpleegden in de Kolonien der M. van Weld., vooral vóór September 1859, niet konden lezen enz., toen zij de gestichten werden binnengebragt, gewis zal hij met mij instemmen en verklaren, dat eene der oorzaken van verarming deze is: *gebrek aan onderwijs in de jeugd.* Wel verzekerde mij eens een der directeuren van een bedelaarsgesticht, dat $^9/_{10}$ zijner bevolking door den *sterken drank* arm en ongelukkig geworden was, wat ik gaarne gelooven wil, doch zeker ook niet weinigen door *verwaarloosde opvoeding*. Daarom, allen die het wel meenen met ons Vaderland, sluiten wij ons aaneen, bestrijden wij den sterken drank en bevorderen wij het onderwijs der jeugd, opdat spoedig de tijd kome, dat in Nederland eerstgenoemde worde verfoeid en afgeschaft en goed openbaar lager onderwijs *gratis* worde verstrekt.

Ten hoogste zult gij mij verpligten, indien gij dit mijn schrijven in een uwer couranten wilt plaatsen, opdat 't openbaar worde, dat, ik door mijne dagblad-artikelen niemand heb willen beleedigen en vooral niet 't onderwijs der Maatsch. van Weldadigheid in eenig opzigt heb willen aanranden. Dit hoop ik, dat ook in niet weinige gemeenten van Drenthe, *kosteloos schoolgaan* zal worden, of liever reeds is ingevoerd. Ook in die provincie was vroeger immer *schoolgeldpligtigheid* en dus *kosteloos schoolgaan*, omdat 't schoolgeld, toen betaald, even als in de provincien Groningen en Overijssel, eigenlijk was eene verhoogde belasting, geheven van de ouders der schoolpligtige kinderen en gingen die kinderen naar de school, goed, maar bleven zij 't huis, de gemeenteontvanger inde even goed 't schoolgeld. Een iegelijk bedenke toch, dat onder de onderwijs-wet van 1857 deze wijze van heffen blijft afgeschaft en voortaan alleen van *schoolgaanden* geheven worden *kan*

K. HOFKAMP.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eene DOCHTER HELENA ALETTA LUNSINGH TONCKENS—KOUMANS SMEDING.
Beetsterzwaag 5 April 1860.
Eenige kennisgeving.

Assen, 7 April 1860. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER REINDINA RUIBINGH, geliefde echtgenoote van

A. MENNEGA.

Oud-Schoonebeek den 7 April 1860.
Heden morgen overleed ten mijnen huize, in den hoogen ouderdom van 82 jaren en bijna 5 maanden, mijne waarde Moeder JENNIGJEN VAN BEERSE, Wed. T. EBELS.

Ik verlies in haar, sedert den dood van mijne geliefde Echtgenoot, eene getrouwe verzorgster van mijne huishouding en van mijn eenigst overgebleven kind, terwijl zij tot nog kort voor haren dood hare taak volbragt Slechts twee dagen was zij aan het ziekbed gekluisterd. Zacht ruste hare asche.

J. EBELS,
Rijks-Ambtenaar.

Eenige kennisgeving aan familie, vrienden en bekenden.

Vergadering

voor de 1ste Afdeeling

van het Genootschap ter bevordering van den Landbouw in Drenthe, op Donderdag den 12 April e.k., 's middags 12 uur, in *DE WEEM* te Meppel.

Het BESTUUR vergadert ten 11 ure.

L. HUBENET,
Secretaris.

K. Swartwolt

te Grijpskerk,
vraagt tegen Mei 1860 een **BROODBAKKERSKNECHT**, zijn werk geheel of gedeeltelijk verstaande.

Op Donderdag den 12 April des voormiddags te een uur, zal bij de BOELGOEDEREN van H. KREMER op het Cingel te Assen, publiek worden verkocht: Een uitmuntend stekelharig

bles Vulmerrie-Paard,

oud 5 jaren, van JAN SMIT, bakker te Smilde.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN.

NIEUWE

VOORJAARSMARKT TE VLEDDER.

Aan de belangstellenden wordt bekend gemaakt, dat jaarlijks op den **laatsten Vrijdag in April**, dit jaar invallende op den 27sten, eene jaarmarkt te Vledder zal gehouden worden,

Vledder den 9 April 1860.

Burgemeester en Wethouders van Vledder,
S. VAN ROIJEN,
J. ELEVELD.

De Marktgenooten

der MARKTE van ***Noord-*** en ***Zuid-Barge*** worden **OPGEROEPEN** tot eene **MARKTE-VERGADERING** in de School te Noord-Barge, op Zaturdag den 14 April 1860, des namiddags te een uur, om tot de vaststelling der scheiding van de Zand-Markte te besluiten.

Namens de Volmagten der Markte.
J. RIGTERINK.

De ondergeteekende **MEUBELMAKER** en **SPIEGELMAGAZIJNHOUDER**, op heden hebbende ontvangen, uit zeer voorname Fabrieken van Parijs en Brussel, eene schoone collectie ***SPIEGELS*** met Kristalglas in rijk vergulde Lijsten, maakt bij dezen het geëerde publiek hierop opmerkzaam, tevens berigtende, dat hij in staat is met de voornaamste Magazijnhouders uit ons land te kunnen concurreren.

Ook heeft hij ruimschoots voorhanden alle soorten van ***IJZERGAAS***, per voet en in horretjes, ***WASDOEKENTAFELKLEEDEN*** en al hetgeen verder tot zijn vak behoort.

Hij beveelt zich minzaam tot het leveren van bovenbedoelde voorwerpen aan en zal voor eene nette behandeling zorgen.

Ook vraagt hij ***twee LEERLINGEN*** in zijne ***MEUBELMAKERIJ***, niet beneden de 13 jaren oud.

Meppel,
7 April 1860.

P. A. STROEVE.

Hulponderwijzers.

Op twee der openbare Scholen in de Gemeente Zwartsluis, wordt verlangd, om ten spoedigsten in functie te treden, een ***HULPONDERWIJZER***, tegen eene jaarwedde van f 300.

Men vervoege zich met *franco* Brieven of in Persoon, met de noodige bewijsstukken, bij den Burgemeester dier Gemeente.

Schouwburg te Assen,

onder directie van
I. J. STOETE en H. A. SCHRÖDER
BUITENGEWONE VOORSTELLING,
op Donderdag den 12 April 1860:

Katharina Howard,

KONINGIN VAN ENGELAND,
OF
DE TWEE SCHIJNDOODEN.
Tooneelspel in 8 Taferelen, door A. DUMAS.
Muzijk van J. BARENDSE.

Daar de Directie kosten, noch moeite gespaard heeft om dit schoone Drama met alle activiteit ten Tooneele te voeren, zoowel door zijne uitvoering, als door costumes en decoratien, zoo twijfelt zij niet, of het zal de goedkeuring van het kunstminnend Publiek wegdragen, en hoopt zij door een ruim bezoek voor kosten en moeite schadeloos te worden gesteld.

Prijzen der plaatsen:
1e Rang f 1—„. 2e Rang f 0-60.
Aanvang ten half zeven ure.

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde, zal op Zaturdag den 14 April a.s., des voormiddags te 11 uur, ten huize en ten verzoeke van ROELOF BEENS te Hijkersmilde, bij de Leembrug, in het openbaar verkoopen:

40 korven zware Bijen,

ledige **KORVEN**, **OPZETTERS** en verder **BIJKERSGEREEDSCHAP**, benevens eenige beste **DRENTSCHE SCHAPEN.**

Op Woensdag den 9 Mei 1860, voordemiddags te 10 uur, ten huize van J. S. MENSINGH te Odoorn,

publieke verkoop

van eene uitmuntende **VEENPLAATS en ONDERGROND**, No 11 in Blok C. gelegen in het Odoornerveen Sectie A no 2358, groot 10 Bunder 56 Roeden, in eigendom toebehoorende aan den heer W. LANGEVELD te Schoonoord.
Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**
Notaris: Mr. S. J. OOSTING.

Op Dingsdag den 17 April 1860, voordemiddags te 10 uur, ten verzoeke en ten huize van ROELOF BRINKS te Noordbarge, gemeente Emmen,

Boeldag

van 2 **PAARDEN**, waarvan 1 zevenjarige, 6 stuks **HOORNVEE**, 25 **SCHAPEN** met Lammeren, 1 **VARKEN**, 3 beslagen **WAGENS**, **PLOEGEN**, **EEGDEN**, **HOOI**, **STROO en HUISMEUBELEN**
Notaris: Mr. S. J. OOSTING.

Op Woensdag den 18 April 1860, voormiddags te 10 uur, ten verzoeke en ten huize van JAN LIPMAN te Weerdinge, Gemeente Emmen,

Boeldag

van 2 **PAARDEN**, 16 stuks **HOORNVEE**, 60 **SCHAPEN** met Lammeren, 2 **VARKENS**, 3 beslagen **WAGENS**, **PLOEGEN**, **EEGDEN** en verdere **BOERENGEREEDSCHAPPEN**, voorts **AARDAPPELEN**, **HOOI**, **STROO** en eenige **HUISMEUBELEN**
Notaris: Mr. S. J. OOSTING.

Op Donderdag den 19 April 1860, voormiddags te 10 uur, ten verzoeke en ten huize van de Wed. HENDRIK HUIZING te Zuidbarge, gem. Emmen,

boeldag

van 3 uitmuntende **PAARDEN**, waaronder 2 zesjarige en 1 vijfjarige, 16 stuks ***Hoornvee***, 80 ***Schapen*** met Lammeren, 3 beslagen ***Wagens***. ***Ploegen***, ***Eegden*** en verdere ***Boeren-***, ***Karn-*** en ***Melkgereedschappen.***
Notaris: Mr. S. J. OOSTING.

Boeldag

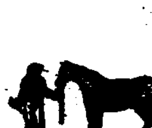

voor de Weduwe JAN HARMS LANING te Steenbergen, gem. Roden, van 2 ***PAARDEN***, zijnde 6jarige Ruin en 8jarige Merrie, 7 ***KOEBEESTEN***, waaronder 2 Kalfkoeijen, 70 ***SCHAPEN***, enz.
Deze Verkooping zal plaats hebben te Steenbergen, op Vrijdag den 13 April 1860, voormiddags 10 uur.
Notaris H. H. VAN LIER.

MAANDAG DEN 16 APRIL,

voormiddags 10 uur, zullen te Eursingbork, gemeente Westerbork, ten huize — en ten verzoeke van JAN JANSEN aldaar, onder meer andere ***HUISMEUBELEN*** en ***BOERENGEREEDSCHAPPEN***, publiek worden verkocht:

3 ***PAARDEN***, waarbij eene zwartblesie vierjarige Ruin en eene zwarte driejarige Merrie, — 12 ***KOEIJEN***, waaronder guste en dragtige, — 6 ***JONGBEESTEN***, — 80 ***SCHAPEN***, waaronder 40 Ooijen met Lammeren, — 3 beslagen ***WAGENS***, waarbij twee verdekte, — een ***KOORNWINDE***, ***PLOEGEN***, ***EEGDEN***, ***KISTEN***, ***KASTEN*** en ***MELKGOED.***
Westerbork, 7 April 1860.
Notaris: Mr. J. T. KIJMMELL.

Op Donderdag den 12 Abril 1860, 's voormiddags te 10 uur, ten huize en ten verzoeke van de Erven CORNELIS LAMBERTS DUSSEL te Eelde,

Boeldag

van 2 beste ***PAARDEN***, 8 stuks ***HOORNVEE***, 2 ***SCHAPEN***, 1 ***VARKEN***, 3 ***WAGENS***, ***MEST***, ***PLOEGEN***, ***WAAIJER***, ***HOOI***, ***STROO***, ***BUILKIST*** en verdere ***BOEREN-*** en ***MELKGEREEDSCHAPPEN*** en

Huismeubels.

Voorts
ten huize van den heer Burgemeester VAN RIESEN te Eelde:
Pl m. **10,000** ponden ***HOOI*** en eene groote partij ***MEST***
Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

Onder onze ruime sortering van allerhande

TOILET-ARTIKELEN

bevelen wij bijzonder aan:
DE ECHTE TANDZEEP
van Dr. SUIN DE BOUTEMARD. Ze maakt de Tanden zuiver wit, zonder het email aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den mond frisch. Het stuk kost 40 cts. en is toereikende voor een half jaar.

De echte Dr. Borchardt's Zeep.

Deze is zamengesteld uit fijne aromatische en etherische Oliën en delfstoffelijke bestanddeelen, verwijdert puisten, schubben, levervlekken, zonnebrand, sproeten en geeft aan de huid door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen dat de schoonheid zoo zeer verhoogt. Men gebruikt ze met een wollen lapje, waarmede men de huid een of tweemaal daags wascht. De prijs is 40 ct.

Gebr. Leder's Balsamische Aardnootolie Zeep, die de huid reinigt zonder stramming te veroorzaken, haar zachtheid en lenigheid geeft en voor den invloed der weersveranderingen beveiligt, als koude, hitte wind, enz. Het stuk kost 20 cts.

Dr. HARTUNG'S
KRUIDENPOMADE
versterkt den groei van het haar en werkt zoo voordeelig, dat de laatste levenskiem in den knobbel weder ontwikkeld wordt en een nieuwe wasdom begint. Zij verhindert het uitvallen en ontijdig grijs worden, maakt het krachtig, glanzerd en golvend. Het glazen potje is 75 cents.

DE KINA OLIE
van Dr. HARTUNG
werkt zeer weldadig op het haar en is vooral bij kinderen zeer nuttig, daar zij het buitengewoon digt en fijn als zijde maakt. Aan den baard geeft zij eene zachte buigzaamheid, terwijl zij zich bijzonder onderscheidt door de eigenschap, de haren een schoonen glans te geven. De flacon kost 75 cts.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Dedemsvaart, H. L. v. d. VECHT.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A. JEULEN.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.
en in de bekende Depôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

WOLVEGA 29 Maart—4 April. Geboren: Tjabel zoon van J. T. Stroop en N. T. de Jong van Oldeboltpa; Cornelia Eduarda Petronella dochter van J. Sickenga en A. Hoekstra van Wolvega; Gerrit zoon van G. Prop en A. van Veen van Noordwold; Jacob zoon van D. J. Wondstra en J. J. Leefsma van Noordwolde; Harmke dochter van G. D. Bijl en N. G. Barger van Noordwolde; Pieter zoon van A. H. Blom en T. P. de Boer van Oldelamer. — Ondertrouwd: P. J. de Vries en G. G. Damstra van Idzerd. — Gehuwd geene. — Overleden: A. Meester mannelijk 7 jaren van Scherpenzeel; J. R. Lemstra mannelijk 37 jaren gehuwd van Oldetrijne; S. E. Ferf vrouwelijk 52 jaren gehuwd van Wolvega; W. J. de Boer mann. 79 jaren weduwn. van Idzard.

MAKKINGA 16—31 Maart. Gehuwd: K. van der Zee en S. J. Dijkstra te Haulerwijk; R. S. van der Mei en G. R. Hof te Haulerwijk; D. Akkerman van Jubbega Schurega en J. Braam te Donkerbroek; E. H. Knijstra en Z. H. Scheper te Oosterwolde. — Geboren: Wiebe zoon van A. J. Jager en G. W. de Boer te Oldeberkoop; Klaas zoon van J. F. Visser en A. P. Madhuizen te Haulerwijk; Hendrik zoon van H. R. Stijkel en A. K. Karsten te Appelscha; Aaltje dochter van A. H. Kromkamp en G. de Vroom te Appelscha; Hendrik Siegers zoon van H. S. Leeuwer (overleden) en van K. A. de Vries te Appelsch; Knbartus zoon van J. H. Koopmans en M. L. Klooster te Donkerbroek; Jan zoon van S. J. Brugge en H. H. Visser te Elsloo; Roelof zoon van J. G. Zuiderbaan en K. R. Vechter te Haulerwijk; Tjesje dochter van A. J. Kleistra en J. M. Oosterhof te Oldeberkoop; Jan zoon van H. J. Hessels en J. Idzinga te Haule; Karst zoon van S. K. Dingstra en H. A. Hofstee te Donkerbroek; Tjeerd zoon van G. T. Geertsma en A. F. Bijzeit te Appelscha; Geertje dochter van P. K. de Vries en T. H. Smit te Donkarbroek; Wietze zoon van H. Donker en J. W. Bos te Langedijke. — Overleden: Willemke Tiedes Blaauw 53 jaren te Donkerbroek; Abraham Jans Dijkstra 4 maanden te Oosterwolde; Jantje Klazen Fruiten 58 jaren te Oosterwolde; Grietje Harmens 76 jaren te Oldeberkoop; Hendrik Goossen van der Wijk 25 jaren te Appelscha; Anna Barends Mrijer 11 maanden te Haulerwijk; Geeske Gerrits Oost 2 jaren en 9 maanden te Appelscha; Jantje Sjoerds Walda 11 maanden te Appelscha; Gerrisje Siezes Brouwer 70 jaren te Oldeberkoop; Riek Jans Haagstra 80 jaren te Donkerbroek; Trientje Gerrits Akkerman te Twijtel (onder Makkinga)

ROLDE 1—31 Maart. Gehuwd geene. — Geboren: Lucas zoon van R. Bruins en A. Nijenhuis; Geert zoon van H. van Wijk en Hillegien ter Winkel; Reinder zoon van J. Homan en Trijntje Venekamp; Jan zoon van R. Smeenge en W. Homan; Grietje dochter van P. Rons en W. Langejans; Pieter zoon van G. Takens en T. Kleinenberg; Aaltje dochter van E. Kamps en R. Stel; Aaltje dochter van B. Westebring en M. Homan; Roelof zoon van H. te Veld en H. Levers; Teunis zoon van H. Boer en L. Oeber; Jannes zoon van P. Homan en T. Hutteuga. — Overleden: Geertruid Stevens te Ballo ongeh. 68 jaar en 3 maanden; Teunissien Bruins te Grollo 3 jaar en 8 maanden.

Aangegeven een levenloos kind van het mannelijk geslacht van Johannes ten Brink en Jannette Zeevaart.

EELDE 1—31 Maart. Ondertrouwd: Geert Sluiter en Evien Aaldring; Jan Ottens en Berendina Hassels; Jan Polling en Hillechien Hommes; Pieter Jager en Johanna van Bergen. — Gehuwd: Roelof Hartlief en Fredrika Reinek; Geert Sluiter en Evien Aaldring. — Geboren: Wopke zoon van Egbert Siegers en Jantien Eleveld. — Overleden: Marchien Benning weduwe Jan Kuiter 55 jaren.

MARKTBERIGTEN.

Amsterdam 6 April. Kamper-Eilands HOOI f 14 1/2 a f 17 1/2.

TARWE nagenoeg onveranderd; 132 ℔ witbonte Poolsche f 3.7, 130 ℔ bonte dito f 340; 130 ℔ mindere dito f 325 bij partij, 129 ℔ oude Noord-Hollandsche f 310 aan de Zaan.

ROGGE. Ongedroogde lager afgegeven, gedroogde nagenoeg onveranderd, 128 ℔ Pruissische f 232 bij partij 118 ℔ nieuwe Archangel f 196 117 ℔ dito Petersburger f 193; 116 118 ℔ jarige dito f 189 f 193. 116 ℔ dito f 185 bij partij. Op levering iets flaauwer, April f 182; Mei f 186; Junij f 189 f 188; Julij f 188 f 189; Pruissische per Julij f 193.

GARST in een doen, 100 ℔ Friesche Winter f 99, 113 ℔ gnriuge Deensche f 200.

KOOLZAAD bij voorgaanden marktdag onveranderd; gedaan te leveren in April £ 66, in Oct. £ 69. Voor de levering in deze maand zijn heden 100 last aangezegd.

LIJNZAAD f 5 lager; 107 108 ℔ Riga f 245; 108 109 ℔ Calcutta f 10 1/2 per mud.

RAAPOLIE dadelijk en op levering begin markt slap, sluit vaster; op zes weken f 39; Vliegend f 37 3/4, Mei f 37 1/4 3/4, Najaar f 39 1/4.

LIJNOLIE dadelijk en op levering stil en onveranderd, op zes weken f 31 1/2. Vliegend f 30 1/4 10. Mei f 31 f 30 3/4, Najaar f 32 1/4.

HENNEPOLIE op zes weken f 37 1/4, Vliegend f 36

RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 70 a f 74

LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a f 15.

Schiedam 6 April. MOUTWIJN f 16. — JENEVER f 21.50. Amst. proef f 22.75.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN
AMSTERDAM, 1860.

	pCt.	6 April.	7 April.
Nederl. W. S.	2 1/2	64	63 7/8
—	3	75 15/16	75 5/8
—	4	98 3/8	98 7/16
Amort. Synd.	3 1/2	95 1/4	95 3/8
Handelm.	4 1/2	125 5/8	125 5/8
O. I. Leening	4	97 1/8	
Aand. H. Spw.			
— — R. — —	4 1/2		
N. B.	1/2		
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl Hope	5	102 7/8	102 3/4
Cert. 1831/33	5	84	
Dito 1840	4	79	
— Stieglits	4		
— Nieuwe	4		
— 5e Serie	5	89 1/8	89 3/4
— 1855 6e S.	5	98 3/8	99 11/16
— van Ass.	6	60	60

	pCt.	4 April.	7 April.
Polen,			
Aand. fl 500	f	159	
Obl.	4	78 3/4	
Spanje, Obl.	1 1/2	34 1/8	34 3/16
Obligatien	3	45 1/4	
Binnenl.	3	43 11/16	43 3/4
Amortisable		14 1/4	14 1/2
Bevtgz. Coup.			
Oostenrijk,			
Oblig. Goud	5		
— —	4	46 1/4	46 1/4
— Metal.	5	48 1/2	48 5/16
— RenteA.	5	70 3/8	70 3/8
— Nation.	5	54 13/16	55 1/2
— —	2 1/2	25 1/16	26
Belgie, Cert.			
Rothschild	2 1/2	51 1/4	51 3/8
Portug., Obl.	3	42 5/8	42 13/16
Brazilien	5		97
Weener aandeelen	4		

6 April.
De markt was heden op nieuw algemeen vaster gestemd; van buitenlandsche fondsen was dit vooral het geval voor Oostenrijksche fondsen; de handel was echter weinig beteekenend.

7 April.
De markt was heden vast gestemd; handel en variatien waren echter van weinig beteekenis.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.